

הגדה

של

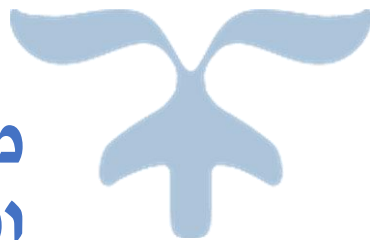
פסח

י"ד ניסן תשע"ט

19/4/2019

משתתפים: אבנר, חיה, ענת
ומירון, יואב, איתמר וגלעד,
עינת ואמיר, גל ואייל, רז ורון,
מיכל ואייל, שחף, עוז וסער,
נירית וליאור, מתן ואופק.

סְבָרִי מְרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתֵי - [ברשותכם ובידיעתכם, מורי, רבי, ורבותי]

מוזגים כוס ראשונה

משנה ראש השנה, פרק א, א:

"ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה. באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. באחד בשבט, ראש השנה לאילן."

לחיים

שׁוֹתִים רַב כּוֹס הַיַּיִן בְּהַסְפָּה.

יבורך החקלאי שזרע ושתל
שהשקה השדות, כדי שנאכל
וכדי שנזכור אסונות העבר
במי מלח נטבול, את הירק המר

בתיאבון

אוכלים כרפס במי מלח

לרוב, בוצעים את המצה האמצעית
לשתיים ומצפינים את החצי הגדול
לאפיקומן. הפעם אין צורך להצפין.
במקום הצופן, נשחק בחידון.

תְּבַרַךְ הַגָּפֶן וּפְרִיָּה –

הַעֲנֵב, הַתִּירוֹשׁ

וְהַיַּיִן הַמְשִׁיחַ לִבָּב אָנוּשׁ.

נִמְלֵא הַגָּבִיעַ,

נִקְדָּשׁ אֶת הַרְגַע,

וּנְבָרַךְ אֶת כָּלֵנוּ בְּשִׁפְעַ וּבְרִוְחָה,

בְּשִׂמְחָה וּבְנִחַת,

בְּאַחֲוָה וּבְשָׁלוֹם.

אָמֵן! (מני גל)

לפני כשלוש מאות שנה הפליגה
לעולם החדש אונייה ושמה
'מייפלואאר'. היה זה מאורע גדול
בתולדות אנגליה ואמריקה. אבל
תאב אני לדעת, אם יש אנגלי אחד
היודע בדיוק אימתי הפליגה
אונייה זאת; וכמה אמריקאים
יודעים זאת; היודעים הם כמה
אנשים היו באותה אונייה; ומה
היה טיבו של הלחם שאכלו
בצאתם?

והנה לפני יותר משלושת אלפים
ושלוש מאות שנה לפני הפלגת
'מייפלואאר', יצאו היהודים
ממצרים, וכל יהודי בעולם, ואף
באמריקה וברוסיה הסובייטית,
יודע בדיוק באיזה יום יצאו:
בחמישה-עשר בניסן; וכולם
יודעים בדיוק, איזה לחם אכלו
היהודים: מצות. ועד היום
אוכלים היהודים בכל העולם כולו
מצה זו בחמישה-עשר בניסן,
באמריקה, ברוסיה ובארצות
אחרות, ומספרים ביציאת מצרים
ובצרות שבאו על היהודים מיום
שיצאו לגולה. והם מסיימים בשני
מאמרים: השתה עבדי, לשנה
הבאה בני-חורין. השתה הכא,
לשנה הבאה בירושלים, בציון,
בארץ ישראל. כך טיבם של
יהודים.

דוד בן גוריון

(מתוך נאום בפני ועדת החקירה
האנגלית שדנה בהקמת מדינה
יהודית, 1947)

באביב את תשובי חזרה

מילים ולחן: שארל אזנבור

תרגום: אבי קורן

על ראשינו שוב נושרות טיפות של גשם
רוח סתיו עלי זהב בכל פיזרה
שוב נמתין לשמש, נצפה ונחכה ש...
באביב היא תשוב בחזרה

ערוכים החצבים על אם הדרך
בשדה גם סתונית התעוררה
כל הנרקיסים אספו עלים, קיפלו כותרת
אך באביב הם ישובו חזרה

כבר סובב לו נחליאלי בגננו
בשדותינו עפרוני אומר שירה
כל יוני הבר התעופפו מחלוננו
אך באביב הם ישובו חזרה

שפרחת פתאום כרוח סערה
לא נזיל דמעות ולא נקרא לך שוב מפני ש...
באביב את תשובי חזרה

נחכה לך בחדרנו כל החורף
נחכה לך ובשמך תמיד נקרא
לא נצא אחרייך לחפש כי אין כל צורך
הן באביב את תשובי חזרה

על ראשינו שוב נושרות טיפות של גשם
רוח סתיו עלי זהב בכל פיזרה
אנו עוד נמתין לך, נחכה ונצפה ש...
באביב את תשובי חזרה

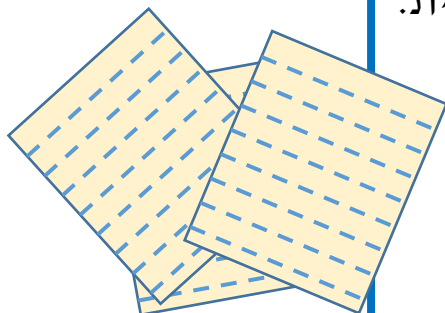
הָא לַחֲמָא עֲנִיָא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. כָּל דְכָפִין יִיתִי וַיִּיכַל, כָּל
דְצָרִיד יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְּׁתָא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְּׁתָא עֲבָדִי,
לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוּרִין

זהו לחם העוני שאכלו אבותינו בארץ מצרים. כל הרעב יבוא ויאכל, כל הצריך
יבוא וייפסח. השנה כאן – לשנה הבאה בארץ ישראל, השנה עבדים – לשנה
הבאה בני חורין

דברים ט"ו, ז כִּי-יְהִיֶּה בָךְ אֶבְיּוֹן מְאֹד אַחִיד, בְּאֶמֶד שְׁעָרֶיךָ, בְּאַרְצֶךָ, אֲשֶׁר-יְהוֹה
אֶלֶהֶיךָ נָתַן לָךְ--לֹא תֵאֱמָץ אֶת-לִבְבְּךָ, וְלֹא תִקַּפֵּץ אֶת-יָדֶךָ, מְאֹחִיד, הָאֶבְיּוֹן. ח
כִּי-פָתַח תִּפְתַּח אֶת-יָדֶךָ, לוֹ; וְהֶעֱבַט, תַּעֲבִיטְנוּ, דִּי מִחֲסָרוֹ, אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ.

עוני זה לא רק חשבון הבנק שלך, זו גם ההרגשה שלך... למדתי שעוני מתרחש
לך בטריטוריה הזו שקוראים לה נפש.
רוני סומק בראיון רדיו, 9/7/2011

**בתיאבון,
אוכלים מנה
ראשונה**

קו העוני - רוני סומק

כאילו אפשר למתוח קו ולומר: מתחתיו העוני.
הנה הלחם שבציבעי איפור זולים נהיה שחור
והזיתים בצלחת קטנה על מפת השולחן.
באוויר, עפו יונים במטס הצדעה
לצלילי הפעמון שביד מוכר הנפט בעגלה האדומה,
והיה גם קול הנחיתה של מגפי הגומי באדמה הבוצית.
הייתי ילד, בבית שקראו לו צריף,
בשכונה שאמרו עליה מעברה.
הקו היחיד שראיתי היה קו האופק
ומתחתיו הכל נראה עוני.

מוזגין כוס שְׁנֵיָהּ וְכאן אָחַד מִן הַמַּסָּבִים שׁוֹאֵל:

מה נִשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת?

שְׂבָכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ וּמִצָּה, הַלֵּילָה הַזֶּה - כּוֹלוֹ מִצָּה.

שְׂבָכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת, - הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹר.

שְׂבָכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבֵּילִין אֶפִּילוֹ פֶּעַם אַחַת, - הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים.

שְׂבָכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵינוּ וּבֵין מְסַבֵּין, - הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלָנוּ מְסַבֵּין.

למה תפוז בקערת הסדר?

מספרים שלפני שנים, כשסוזנה השל דיברה על זכותן של נשים ללמוד ולהפוך לרב, צעק גבר מהקהל במחאה: "אשה שייכת לבמה ציבורית כמו שתפוז שייך לקערת הפסח".

מאז מוסיפות הנשים תפוז לקערת הפסח כדי להזכיר את מקומן, את חירותן, כדי להשמיע את קולן. עם השנים הפך התפוז לסמל של הזמנה והכלה של כל מי שנדחו אל השוליים, למשל הקהילה הלהטב"ית.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרַעַה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרוּעַ

נְטוּיָהּ. וְאֵלּוֹ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ

וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרַעַה בְּמִצְרַיִם. וְאֶפִּילוֹ כָּלָנוּ חֲכָמִים, כָּלָנוּ

נְבוֹנִים, כָּלָנוּ זְקֵנִים, כָּלָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצָּוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת

מִצְרַיִם. וְכָל הַמְרֻבָּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשֻׁבָּח.

בכל הלילות תמיד נהגנו לקרוא את הקטע הזה :

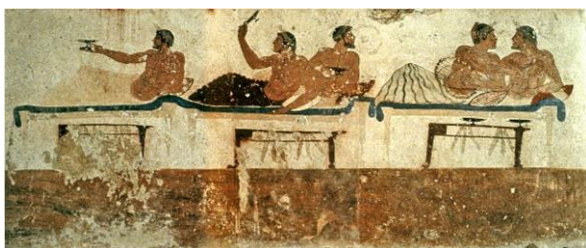
מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְּרַק, וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם : רַבּוֹתֵינוּ, הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

הלילה הזה, נקרא גם את הקטע הבא :

מַעֲשֵׂה בְּרַבָּה בְּרוּרְיָה וְרַבָּה יְלֵתָא וְרַבָּה רַחֵל בַּת כְּלָבָא שְׁבוּעָה, וְרַבָּה אִמָּא שְׁלוֹם וְרַבָּה יְהוּדִית, שֶׁהָיוּ מְסַבּוֹת בְּבֵנֵי בְּרַק, וְהָיוּ מְסַפְּרוֹת בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶן וַתַּלְמִידוֹתֵיהֶן וְאָמְרוּ לָהֶן : "גְּבִירוֹתֵינוּ, הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית!"

אָמַר אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה : הֲרִי אֲנִי כָּבוֹ שִׁבְעִים שָׁנָה, וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת עַד שֶׁדָּרְשָׁה בֶּן זוֹמָא : שֶׁנֶּאֱמַר, לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ יְמֵי חַיֶּיךָ - הַיָּמִים, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ - הַלַּיְלוֹת. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים : יְמֵי חַיֶּיךָ - הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ - לְהַבִּיא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ.

מדוע אומר אלעזר בן עזריה "הרי אני כבר שבועים שנה"?

א וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. ב דַּבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשְׁבוּ וַיִּחַנוּ לִפְנֵי פִי הַחִירָת, בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם: לִפְנֵי בַעַל צְפֹן, נִכְחוּ תַחְנוּ עַל-הַיָּם. ג וְאָמַר פְּרָעָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, נִבְכִים הֵם בְּאֶרֶץ; סָגַר עֲלֵיהֶם, הַמִּדְבָּר. ד וַחֲזַקְתִּי אֶת-לֵב-פְּרָעָה, וַרְדֹף אַחֲרֵיהֶם, וְאֶכְבְּדָה בַּפְּרָעָה וּבְכָל-חִילוֹ, וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה; וַיַּעֲשׂוּ-כֵן. ה וַיִּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם, כִּי בָרַח הָעָם; וַיִּהְיֶה לְלֵב פְּרָעָה וְעַבְדָּיו, אֶל-הָעָם, וַיֹּאמְרוּ מֵה-זֹאת עֲשִׂינוּ, כִּי-שָׁלַחְנוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדָּנוּ. ו וַיֹּאסֶר, אֶת-רֶכְבּוֹ;

וְאֶת-עַמּוֹ, לָקַח עִמּוֹ. ז וַיִּסְקַח, שֵׁשׁ-מֵאוֹת רֶכֶב בָּחֹר, וְכָל, רֶכֶב מִצְרַיִם; וְשָׁלֹשׁ, עַל-כָּלֹ. ח וַיַּחֲזֵק יְהוָה, אֶת-לֵב פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיִּרְדֹף, אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל; וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, לִצְאִים בְּיַד רָמָה. ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם, וַיִּשְׁיִגּוּ אוֹתָם חַנִּים עַל-הַיָּם, כָּל-סוּס רֶכֶב פְּרָעָה, וּפָרָשָׁיו וְחִילוֹ--עַל-פִּי, הַחִירָת, לִפְנֵי, בַעַל צְפֹן. י וּפְרָעָה, הַקָּרִיב; וַיִּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֵינֵיהֶם וַהֲנִה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם, וַיִּירָאוּ מְאֹד, וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, אֶל-יְהוָה. יא וַיֹּאמְרוּ, אֶל-מֹשֶׁה, הַמַּבְלִי אִין-קְבָרִים בְּמִצְרַיִם, לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בַּמִּדְבָּר: מֵה-זֹאת עֲשִׂיתָ לָנוּ, לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. יב הֲלֹא-זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר, חַדְל מִמֶּנּוּ, וְנַעֲבֹדָה אֶת-מִצְרַיִם: כִּי טוֹב לָנוּ עַבְדָּתְךָ מִצְרַיִם, מִמֶּתְנֹךָ בַּמִּדְבָּר. יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, אֶל-תִּירְאוּ--הֲתִנָּצְבוּ וַיִּירָאוּ אֶת-יְשׁוּעַת יְהוָה, אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם: כִּי, אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם--לֹא תִסְפוּ לְרֹאֲתָם עוֹד, עַד-עוֹלָם. יד יְהוָה, יִלְחֶם לָכֶם; וְאַתֶּם, תַּחֲרֹשׁוּן. {פ}

טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, מֵה-תִצְעַק אֵלַי; דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיִּסְעוּ. טז וְאַתָּה הָרַם אֶת-מִטְּךָ, וַנִּטָּה אֶת-יָדְךָ עַל-הַיָּם--וַיִּבְקַעְהוּ; וַיָּבֵאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם, בַּיַּבֶּשֶׁה. יז וְאֲנִי, הַנְּנִי מִחֲזֵק אֶת-לֵב מִצְרַיִם, וַיָּבֵאוּ, אַחֲרֵיהֶם; וְאֶכְבְּדָה בַּפְּרָעָה וּבְכָל-חִילוֹ, בְּרֶכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו. יח וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם, כִּי-אֲנִי יְהוָה, בְּהַכְּבֹדִי בַּפְּרָעָה, בְּרֶכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו. יט וַיִּסַּע מֶלֶךְ אֲדָמִים, הָאֱלֹהִים, הַהֲלֹךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וַיִּלָּךְ, מֵאַחֲרֵיהֶם; וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעֲנָן, מִפְּנֵיהֶם, וַיַּעֲמֹד, מֵאַחֲרֵיהֶם. כ וַיָּבֵא בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם, וּבֵין מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי הָעֲנָן וְהַחֹשֶׁךְ, וַיֹּאֶר אֶת-הַלַּיְלָה; וְלֹא-קָרַב זֶה אֶל-זֶה, כָּל-הַלַּיְלָה. כא וַיִּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ, עַל-הַיָּם, וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת-הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כָּל-הַלַּיְלָה, וַיִּשָּׁם אֶת-הַיָּם לַחֲרֹבָה; וַיִּבְקְעוּ, הַמַּיִם. כב וַיָּבֵאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם, בַּיַּבֶּשֶׁה; וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה, מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם. כג וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם, וַיָּבֵאוּ אַחֲרֵיהֶם--כָּל סוּס פְּרָעָה, רֶכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו: אֶל-תּוֹךְ, הַיָּם. כד וַיְהִי, בְּאֲשַׁמְרַת הַבֹּקֶר, וַיִּשְׁקֹף יְהוָה אֶל-מַחְנֵה מִצְרַיִם, בַּעֲמוּד אֵשׁ וְעָנָן; וַיִּקֶּה, אֶת מַחְנֵה מִצְרַיִם. כה וַיִּסֶר, אֶת אֶפְן מַרְכָּבֹתָיו, וַיִּנְהַגְהוּ, בַּכְּבֹדֶת; וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם, אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל--כִּי יְהוָה, נִלְחַם לָהֶם בְּמִצְרַיִם. {פ}

כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, נִטָּה אֶת-יָדְךָ עַל-הַיָּם; וַיֵּשְׁבוּ הַמַּיִם עַל-מִצְרַיִם, עַל-רֶכְבּוֹ וְעַל-פָּרָשָׁיו. כז וַיִּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם, וַיִּשָּׁב הַיָּם לִפְנֹת בֶּקֶר לְאִיתָנוּ, וּמִצְרַיִם, נָסִים לְקִרְאָתוֹ; וַיִּנְעַר יְהוָה אֶת-מִצְרַיִם, בְּתוֹךְ הַיָּם. כח וַיֵּשְׁבוּ הַמַּיִם, וַיִּכְסּוּ אֶת-הָרֶכֶב וְאֶת-הַפָּרָשִׁים, לְכָל חֵיל פְּרָעָה, הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם: לֹא-נִשְׂאָר בָּהֶם, עַד-אַחַד. כט וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבֶּשֶׁה, בְּתוֹךְ הַיָּם; וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה, מִיַּמִּינָם וּמִשְׁמָאלָם. ל וַיֹּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא, אֶת-יִשְׂרָאֵל--מִיַּד מִצְרַיִם; וַיִּירָא יִשְׂרָאֵל אֶת-מִצְרַיִם, מֵת עַל-שַׁפַּת הַיָּם. לא וַיִּירָא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַגְּדֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם, וַיִּירָאוּ הָעָם, אֶת-יְהוָה; וַיֹּאמִינוּ, בִּיהוָה, וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ.

מה הקשר בין הביטוי "האיצו מיט אד נפש וקריאת ים סוף?"

בְּרוּךְ הַמְּקוֹם, בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא. כְּנֻגַד אַרְבַּעַת בְּנֵי דְבָרָה תּוֹרָה. אֶחָד חָכָם, וְאֶחָד רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשֵׁאוֹל.

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הַעֲדוֹת וְהַחֲקִים וְהַמְּשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר צָוָה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם? וְאֵף אֶתָּה אָמַר לוֹ כְּהַלְכוֹת הַפֶּסַח: אֵין מַפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֶפִיקוֹמֵן.

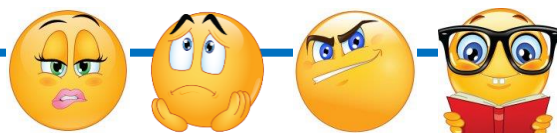
רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הַעֲבָדָה הַזֹּאת לָכֶם? לָכֶם - וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּל כְּפָר בְּעֶקֶר. וְאֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת שְׁנֵי וְאָמַר לוֹ: בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם. לִי - וְלֹא לוֹ. אֵילוֹ הִיָּה שָׁם, לֹא הִיָּה נִגְאָל.

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה זֹאת? וְאֶמְרָתְ אֱלֹו: בְּחֻזֵק יָד הוֹצִיאָנוּ יי מִמִּצְרָיִם, מִבֵּית עֲבָדִים.

וְשְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשֵׁאוֹל - אֶתָּה פָּתַח לוֹ, שְׁנֵאָמַר: וְהַגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם.

בְּעַד / תַּמְרָה גוֹטְלִיב

בַּעַד אַרְבַּע בְּנוֹת דִּיבְרָה תּוֹרָה: אַחַת חַכְמָה, אַחַת נְבוֹנָה, אַחַת תַּמָּה וְאַחַת שְׂיוֹדַעַת בְּדִיוֹק מָה לְשֵׁאוֹל וּמָה לֹא לְשֵׁאוֹל. וְאַתָּה, אַל תַּפְתַּח לָהּ, אַל תִּשְׁפּוֹד עֲלֶיהָ אֶת חַכְמוֹתֶיךָ וְאֶת חֲמַתְךָ. אַל תִּקְרַע אוֹתָהּ לַגִּזְרִים בְּמִילוֹתֶיךָ. הִנֵּחַ לָהּ עַד שֶׁתִּשְׁאֵל, פֶּן תַּפְנֶה וְלֹא תִדַּע לֵאמֹר.

**מָה הַהֶבְדֵּל בֵּין
הַחֲכָם לְרָשָׁע?**

פֶּגֶשׁ חָכָם בַּחֲכָמָה
אֶהֱבֶה הַתָּם אֶת
הַתַּמִּימָה
וְהַרְשַׁע בְּתוֹר אִישָׁה
תִּפְסֵם מַרְשַׁעַת אִיוֹמָה
וְהַרְשַׁע בְּתוֹר אִישָׁה
תִּפְסֵם מַרְשַׁעַת אִיוֹמָה

וְזֶה שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְשֵׁאוֹל
לִקַּח אֶת הַיָּפֶה מִכָּל
שִׁילֵב יָדוֹ בְּתוֹךְ יָדָהּ
וְחָזַר אִיתָהּ לַהֲגַדָּה
שִׁילֵב יָדוֹ בְּתוֹךְ יָדָהּ
וְחָזַר אִיתָהּ לַהֲגַדָּה

לֹאן הוֹבִילוּ הַדְּרָכִים?
הֵיכַן אַרְבַּעַת הָאֲחִים?
בְּשִׁיר שְׁלֵנוּ יְדִידִי
אֲסוּר לְשֵׁאוֹל יוֹתֵר מִדִּי
בְּשִׁיר שְׁלֵנוּ יְדִידִי
אֲסוּר לְשֵׁאוֹל יוֹתֵר מִדִּי.

אַרְבַּעַת אֲחִים מִיֵּלִים וְלַחֵן: נַעֲמִי שֹׁמֵר

בַּיּוֹם בַּהִיר וְנִהְדָּר
יִצְאוּ מִתּוֹךְ הַהֲגָדָה
חָכָם וְתָם רָשַׁע גְּדוֹל
וְזֶה שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְשֵׁאוֹל
חָכָם וְתָם רָשַׁע גְּדוֹל
וְזֶה שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְשֵׁאוֹל

וְכַשְׁאֲרַבַּעַת הָאֲחִים
יִצְאוּ לְנוֹעַ בְּדְרָכִים
מִיָּד מִכָּל אַרְבַּע רוּחוֹת
פְּרָחִים הִגִּיעוּ וּבְרָכוֹת
מִיָּד מִכָּל אַרְבַּע רוּחוֹת
פְּרָחִים הִגִּיעוּ וּבְרָכוֹת

מִתְחַלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קִרְבָּנוּ הַמָּקוֹם לְעִבְדוֹתוֹ,
 שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֶר הִנָּהָר
 יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תִּרְחַ אֲבִי אֲבִיכֶם וְאֲבִי נָחוֹר, וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים.
 וְאָקַח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִיכֶם מֵעֵבֶר הִנָּהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאֲרָבָה
 אֶת זֶרְעוֹ וְאֶתְּנוּ לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאֶתְּנוּ לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו. וְאֶתְּנוּ לְעֵשָׂו אֶת
 הַר שְׁעִיר לְרִשְׁתוֹ אֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם.

ספרים שחוזרים על עצמם בפרה. סמוך תורת אבותיה

איפה הם כל

אבותינו

מילים: חיים חפר

לחן: שמוליק קראוס

איפה אברהם אבינו?

איפה איפה אברהם?

איפה אברהם אבינו

ירחם על בנו יצחק.

איפה הוא יוסף אחינו?

איפה בן פורת יוסף?

איפה הוא יוסף אחינו

שיחלום לי חלומות.

אליהו נביאנו

אליהו הנביא

אליהו נביאנו

לנו השלום יביא.

איפה הם כל אבותינו?

איפה איפה הם כולם?

מי יתן ויברכנו -

בזכותם ריבון עולם.

איפה היא רחל אמנו?

איפה איפה היא רחל

איפה היא רחל אמנו

שתזיל הרבה דמעות.

איפה הוא משה רבנו?

איפה איפה הוא משה?

איפה הוא משה רבנו

שייתן את הלוחות.

לחיים, שותים כוס שניה. זמן טוב לאכול מרק

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ, לעשות כמו שאמר לאברהם אבינו בבטחון, ויאמר לאברהם, ידע ידע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדים וענו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול.

והיא שעמדה לאבותינו ולנו? שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

והיא שעמדה – חנה שור

והיא שעמדה לאבותינו ולנו – זו מרים, אחות משה. שלולא עמדה במקום שעמדה מי יודע היכן היינו כולנו היום. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו והיא – כנגד כל הסיכויים, נערה יחידה בין קני הסוף.

בהיותנו מסובים כבני חורין על שולחן הסדר נרים כוס לחיי מרים:

- שעמדה מול אביה עמרם ומול גזרת המלך פרעה;
- שהעזה לעמוד מול אחיה כדי להגן על האישה העזובה;
- המזכירה לנו שבאר השפע הולכת לצדנו באשר נלך.

נשתה כוס מים לזכרה של מרים

"זו כוס מרים הנביאה. יהי רצון שנזכה לשתות ממימי באר מרים לרפואה ולגאולה. יהי רצון שנלמד ממרים ומכל הנשים לצאת בתופים ובמחולות אל מול הנסים של חיי היום ויום ולשיר ולהודות למה שיש לנו, בכל רגע ורגע. אמן!"

תלאות, צרות, מלחמות ואסונות אינם נחלתם הבלעדית של עם ישראל. לצערנו, הרוע המשחית נמצא בכל פינה. א.ד. גורדון התייחס לכך כשאמר: "לא יהיה ניצחון של האור על החושך כל עוד לא נעמוד על האמת הפשוטה, שבמקום להילחם בחושך, עלינו להגביר את האור."

אומרים ישנה ארץ / יוסף לפיד

פעמים אני חושב בלבי, איך זה לחיות בניו-זילנד. להיוולד באי באוקיינוס במדינה שקשה לאתר על המפה. לגדול בעיירה מנומנת שרעפיה אדומים, לטייל בשדה ירוק ולהתבונן באיכר הגוזז כבשה לבנה. לגדול בבית שסבא בנה אותו, להיות נכד של סבא שמת מיתה טבעית, ללמוד היסטוריה של 220 שנה מתוך ספר ארוך ודק, לשאוב יין מתוך חבית במרתף, במרתף שאינו מקלט. להיות ניו-זילנדי ולתכנן בביטחון תוכניות ל-5 שנים מראש. לעקוב בחרדה אחר גורלה של קבוצת כדורגל מקומית, להתגייס לצבא קבע כי אין צבא חובה ולהתפטר מהצבא תוך שאיפה לחיים שיש בהם קצת מתח. לקרוא עיתון בניו-זילנד ולא להבין את המתרחש בארץ הקודש, מדוע נהרגים בני אדם על כל שעל אדמה צחיחה, כאשר העולם הוא גדול והחיים יקרים?

להאמין כי בני האדם אחים הם וכי עם קצת רצון טוב ניתן להסדיר כל בעיה אנושית. להיות ניו-זילנדי ולדעת כי תותח יורה רק ביום הולדתה של מלכת בריטניה, לדעת כי רימון הוא פרי המשאיר כתם על בגד לבן, לדעת כי שק שינה נועד לטיולים, כי אלמנה היא אישה זקנה וכאשר הורה מספר על בנו שנפל, לשאול אותו אם הבן לא נחבל. להיות ניו-זילנדי קטן וקטנוני, המסתגר בד' אמותיו, ואינו שותף בשום חוויה קוסמית, ואינו ערב לשום איש, ואיש אינו ערב לו, ואין הוא נדרש להקריב קורבנות אדם, ואין הוא מצפה שאיש יקריב את עצמו למענו. להיות ניו-זילנדי קטן שהחתולים אינם נכנסים בו ורעשים אינם חודרים אליו.

אלוקים! שבחרתנו מכל העמים, אינני בא אליך בטענות, אני מקבל את הדין בהכנעה, באהבה, בגאווה, לא הייתי מחליף את ירושלים בושינגטון, ואת החיים הקשים בישראל בחיים קלים יותר בשום מקום אחר עלי האדמות. זוהי ארצי, המולדת של ילדי, זה גורלנו ונוכל לו אבל אל תכעס, ריבונו של עולם, אם אני לפעמים מהרהר בלבי: האמנם זה צודק שבניו-זילנד מתים משעמום?

מגש הכסף

נתן אלתרמן

והארץ תשקוט, עין שמיים אודמת
תעמעם לאיטה על גבולות עשנים,
ואומה תעמוד - קרועת לב אך

נושמת

לקבל את הנס, האחד, אין שני...

היא לטקס תיכון, היא תקום למול
הסהר

ועמדה למולם עוטה חג ואימה.

אז מנגד יצאו נערה ונער

ואט אט יצעדו הם אל מול האומה.

לובשי חול וחגור וכבדי נעליים

בנתיב יעלו הם, הלוך והחרש

לא החליפו בגדם, לא מחו עוד במים

את עקבות יום הפרך וליל קו האש.

עייפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע

ונוטפים טללי נעורים עבריים...

דם השניים יגשו ועמדו עד בלי נוע

ואין אותם חיים הם או אם

ירויים.

אז תשאל האומה שטופת דמע

וקסם

ואמרה: "מי אתם?!", והשניים

שוקטים

יענו לה: "אנחנו מגש הכסף,

שעליו לך ניתנה מדינת היהודים".

כך יאמרו ונפלו לרגלה עוטפי צל

והשאר יסופר בתולדות ישראל.

Blowing In The Wind

Bob Dylan

How many roads must a man walk down,
before they call him a man

How many seas must a white dove sail, before
she sleeps in the sand

How many times must the cannonballs fly,
before they are forever banned

The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

How many years must a mountain exist,
before it is washed to the sea

How many years can some people exist,
before they're allowed to be free

How many times can a man turn his head, and
pretend that he just doesn't see

The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

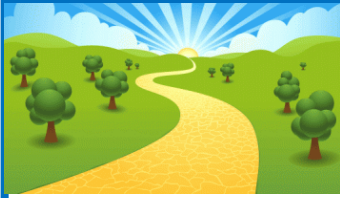
How many times must a man look up, before
he can see the sky

How many years must one man have, before
he can hear people cry

How many deaths will it take till he knows,
that too many people have died

The answer, my friend, is blowing in the wind
The answer is blowing in the wind

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא גזר
אלא על הזכרים ולכן בקש לעקור את הכל, שנאמר: ארמי אבד אבי,
ויירד מצרימה ויגר שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול, עצום ורב

שיר בבוקר בבוקר

מילים: אמיר גלבו

לחן: גידי קורן ושלמה ארצי

פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ולכל הנפגש בדרכו קורא הוא שלום.
דגנים עולים מול פניו מבין חריצי המדרכת.
וניחוחות לראשו מדיפים עצי אזדרכת.
הטללים רוססים והרים, ריבוא קרניים,
הם יולידו חופת שמש לכלולותיו.

פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ולכל הנפגש בדרכו קורא הוא שלום.
והוא צוחק גבורת דורות מן ההרים,
ונכלמות משתחוות המלחמות אפיים,
להוד אלף שנים מפכות במסתרים,
אלף שנים צעירות לפניו
כפלג צונן, כשיר רועים, כענף.

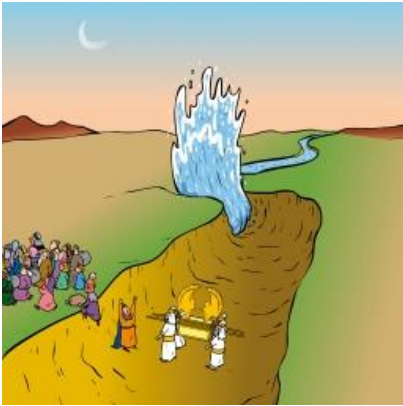
פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ורואה כי חזר האביב
והוריק שוב אילן מן השלכת.

פתאום קם אדם בבוקר
ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת,
ולכל הנפגש בדרכו קורא הוא שלום.

וַיִּרְעוּ אֶת־נֹוֹ חֲמֻצִים וַיַּעֲנֹנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.

וַנִּצְעַק אֶל יי אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יי אֶת קִלְנוּ, וַיִּרְא אֶת עֲנִינֵנוּ וְאֶת עֲמֻלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ.

וַיִּזְצָאנוּ יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹלַע נְטוּיָה, וּבְמָרָא גָדֹל, וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּים.

שלח את עמי מילים: אפרים דרור

מהר, משה צווה פרעה:
שלח נא את עמי!
מצוות האל אמור נא לו:
שלח נא את עמי!
קומה, לך נא
אל כבוד הלב הרע,
צו לו בשמי:
שלח נא את עמי.

מסר משה את דבר שדי
שלח נא את עמי!
ולא אכך במכותי
שלח נא את עמי!
שמע נא זאת היא
מיצוות האל
הבה שלח נא
את ישראל.

הגיע ישראל לים
שלח נא את עמי!
טבעו מצריים עם רכבם
שלח נא את עמי!
זה הוא
כבוד הלב ההוא
ככה כן
תמיד יאבדו.

כִּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ!

- דַּיִינוּ. אֱלוֹ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה וְלֹא שָׁקַע צָרְנוּ בְּתוֹכוֹ
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ שָׁקַע צָרְנוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סִפַּק צָרְכֵנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ סִפַּק צָרְכֵנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֶאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ הֶאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְלֹא קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
- דַּיִינוּ. אֱלוֹ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָּנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה

- דָם
- צַפְרָדַע
- כְּנִים
- עָרוֹב
- דָּבָר
- שְׁחִין
- בָּרַד
- אֲרָבָה
- חֲשָׁד
- מַכַּת
- בְּכוֹרוֹת

עַל אַחַת, כִּמָּה וּכְמָה , טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ : שְׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם , וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְהֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה, וְשָׁקַע צָרְנוּ בְּתוֹכוֹ , וְסִפַּק צָרְכֵנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהֶאָכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְקָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

לקחו אותי באוניה,
לקחו אותי, לקחו אותי לכאן.
נתנו מיטה ופתיליה,
שמיכה קרועה וגם שולחן.
לקחו אותי חבובתי
נתנו לי בית שכולו מפח.
לקחו אותי לקחו אותי
מתי כבר גם אני אקח
אח יא ראב, יא ראב...

איך ראינו פעמי משיח
איך שמענו את קול השופר
איך אמרנו אלוהים משגיח
לא יהא חסר פה שום דבר
במקום המשיח אני באתי
ועכשיו אין מי שיעזור
אין משיח, רק סלאח שבת
את הגב נותן כמו חמור
אח יא ראב, יא ראב...

אח יא ראב

מילים: חיים חפר

לחן: נורית הירש

מה אני עושה פה לא יודע
מה זה פה בכלל, אני שואל
מכל הצדדים אני שומע
סאלח, פה זה ארץ ישראל
פה זה ארץ ישראל, יא סאלח
פה היה דוד המלך חי
פה אתה תחיה גם כן אינשאללה
בארץ ציון כדבר אדוני

אח יא ראב, יא ראב

אח יא וול, יא וול

איפה, איפה, איפה

ארץ ישראל

איך עזבנו שמה את הבית
את הכל שמנו במזוודה
איך דיברו אלינו שמן זית
אם תרצו אז אין זו אגדה
באנו כמו ביציאת מצרים
הילדים, המזוודה, אשתי
מן הבוקר עד הצהריים
עברנו גם את ים הדי די טי
אח יא ראב, יא ראב...

רבו גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:

פסח, מצה, ומרור.

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים, על שום מה? על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים, שנאמר: ואמרתי זבח פסח הוא ליי, אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל? ויקד העם וישתחוו.

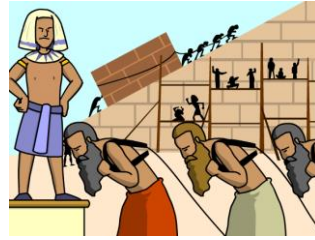
מצה זו שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך המלכים, הקדוש ברוך הוא, וגאלם, שנאמר: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות, כי לא חמץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה, וגם צדה לא עשו להם.

מרור זה שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר: וימררו את חייהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך.

בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמקם, שנאמר: ואתנו הוציא משם, למען הביא אתנו, לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבתנו.

כל אדם צריך מצרים - אמנון ריבק

כל אדם צריך שתהיה לו
איזו מצרים,
להיות משה עצמו מתוכה
בגד חזקה,

או בחריקת שנים.

כל אדם צריך אימה וחשכה גדולה,
ונחמה, והבטחה, והצלה,
שידע לשאת עיניו אל השמים.
כל אדם צריך תפלה אחת,
שתהא שגורה אצלו על השפתים.
אדם צריך פעם אחת להתכופף -
כל אדם צריך כתר.

כל אדם צריך שתהיה לו איזו מצרים,
לגאל עצמו ממנה מבית עבדים,
לצאת בחצי הליל אל מדבר הפחדים,
לצעד הישר אל תוך המים,
לראותם נפתחים מפניו לצדדים.

כל אדם צריך כתר,

לשאת עליה את עצמות יוסף,

כל אדם צריך להזדקף.

כל אדם צריך שתהיה לו

איזו מצרים.

וירושלים,

ומסע ארוך אחד,

לזכר אותו לעד

בכפות הרגלים.

מוזגים כוס
שלישית

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חֲבִיבִים לְהוֹדוֹת, לְהֵלֵל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדָּר, לְבָרֵךְ,
לְעֵלֶה וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֹהִים: הוֹצִיאָנוּ
מֵעַבְדוֹת לְחֵרוּת מִיַּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֶבֶל לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֶפְלָה לְאוֹר גְּדוֹל,
וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֻלָּה. וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁירָה חֲדָשָׁה: הַלְלוּיָהּ.

Hallelujah”

Now I've heard there was a secret chord
That David played, and it pleased the Lord
But you don't really care for music, do you?

It goes like this: The fourth, the fifth
The minor fall, the major lift
The baffled king composing Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah

Your faith was strong but you needed proof
You saw her bathing on the roof
Her beauty and the moonlight overthrew you
She tied you to a kitchen chair
She broke your throne, and she cut your hair
And from your lips she drew the Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah

You say I took the name in vain
I don't even know the name
But if I did, well really, what's it to you?

There's a blaze of light In every word
It doesn't matter which you heard
The holy or the broken Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah

I did my best, it wasn't much
I couldn't feel, so I tried to touch
I've told the truth, I didn't come to fool you
And even though it all went wrong

I'll stand before the Lord of Song
With nothing on my tongue but Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah, Hallelujah

פסח! (ברל כצנלסון)

עם שומר במשך אלפי שנים את יום צאתנו מבית עבדים ודרך כל מחילות השעבוד והאונס והאינקוויזיציה והשמד והפרעות, נושאת האומה בליבה את הגעגועים לחופש ומביאה אותם לידי ביטוי עממי אשר לא יפסח על כל נפש מישראל, על כל נפש ענייה ומרודה! מאבות אל בניים, דרך כל הדורות נמסר דבר יציאת מצרים זיכרון אישי, אשר אינו מחוויר ואינו דהה. "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". "אין לך שיא של הכרה היסטורית מרומם מזה, ואין לך התמזגות של יחיד וכלל – ברחבי כדור העולם ובעמקי הדורות – גדולה מאשר בצו פדגוגי עתיק זה. איני יודע יצירה ספרותית יותר מחנכת לתיעוב העבדות ולאהבת החירות כסיפור השעבוד ויציאת מצרים. ואינני יודע שום זיכרון עתיק שכולו מופנה לקראת העתיד, שכולו סמל להווה ולעתידנו כ"זכר ליציאת מצרים".

איזה יצר חירות עמוק טבוע בלב עם שיכול היה באביב ימיו ליצור יצירה גאונית כזאת ולמסור אותה מדור לדור.

שׁוֹתִין אֶת הַכּוֹס בְּהַסְבַּת שְׂמָאל.

כָּל אֶחָד מֵהַמְּסֻבִּים לוֹקֵחַ כְּזֵית
מְרוֹר וּמְטַבֵּלוֹ בְּחֶרוֹסֶת,

כָּל אֶחָד מֵהַמְּסֻבִּים לוֹקֵחַ כְּזֵית מִן
הַמִּצָּה הַשְּׁלִישִׁית עִם כְּזֵית מְרוֹר
וְכוֹרְכֵם יַחַד,

אוֹכְלִים בְּהַסְבָּה

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
בֵּית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲז,
הִיָּתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ,
יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו.
הֵיָם רָאָה וַיִּנָּס,
הִיָּרְדוֹן יִסֵּב לְאַחֹר.
הֶהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים,
גְּבְעוֹת - כְּבָנֵי צֶאֱן.
מֵה לָּךְ הֵיָם כִּי תִנּוּס,
הִיָּרְדוֹן - תִּסֵּב לְאַחֹר,
הֶהָרִים - תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים,
גְּבְעוֹת - כְּבָנֵי צֶאֱן.
מְלֻפְנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ,
מְלֻפְנֵי אֱלוֹהֵי יַעֲקֹב.
הַהֶפְכִי הַצּוֹר אֶגֶם מֵיָם,
חֻלְמֵי־שׁ - לְמַעַיְנֵנוּ מֵיָם.

אין לי ארץ אחרת

אין לי ארץ אחרת

גם אם אדמתי בוערת

רק מילה בעברית חודרת

אל עורקיי, אל נשמתי

בגוף כואב, בלב רעב

כאן הוא ביתי

לא אשתוק, כי ארצי

שינתה את פניה

לא אוותר לה,

להזכיר לה,

ואשיר כאן באוזניה

עד שתפקח את עיניה

שפוך אהבתך על הגויים – שינוי

שהנהיג צאצא של רש"י במאה ה-16.

שִׁפְךְ אֶהְבֶּתְךָ עַל הַגּוֹיִים אֲשֶׁר יִדְעוּךָ

וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ קוֹרְאִים

בְּגִלְל חֲסָדִים שָׁהִם עוֹשִׂים עִם זֶרַע יַעֲקֹב

וּמִגְנִים עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי אוֹכְלֵיהֶם.

יִזְכּוּ לְרָאוֹת בְּסִכַּת בְּחִירֶיךָ

וְלִשְׁמַח בְּשִׁמְחַת גּוֹיֶיךָ

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר(י) ר לְשִׁלְמָה: יִשְׁקֵנִי

מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי-טוֹבִים דְּדִיךָ מֵיַיִן: לְרִיחַ

שְׁמִנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תוֹרַק שְׁמֶךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת

אֶהְבֶּיךָ: מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ

חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ נִזְכֶּרָה דְּדִיךָ מֵיַיִן

מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבֶּיךָ: (ס)

שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם כְּאֵהְלִי קֶדֶר

כִּירִיעוֹת שְׁלֵמָה: אֶל-תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחֲרָחֶרֶת

שֶׁשִׁזְפַּתְנִי הַשֶּׁמֶשׁ בְּנִי אִמִּי נְחָרוּ-בִּי שְׁמֵנִי

נִטְרָה אֶת-הַכְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרַתִּי:

הַגִּידָה לִּי שְׁאֶהְבֶּה נְפִשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה

תִּרְבִּיץ בְּצִהָרִים שְׁלֵמָה אֶהְיֶה כְּעֵטוּיָה עַל עֲדָרִי

חֲבֵרֶיךָ: אִם-לֹא תִדְעֵי לָךְ הַיִּפָּה בְּנָשִׁים צְאִי-

לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן וְרַעֲי אֶת-גְּדִיתֶיךָ עַל

מִשְׁכְּנוֹת הָרָעִים: (ס)

לְסֹסְתִי בְּרִכְבֵּי פְרָעָה דְמִיתֶיךָ רַעֲיָתִי: נֶאֱוָו לְחַיִּיךָ בְּתַרְלִים צוֹאֲרֶךָ בְּחֲרוּזִים:

תוֹרִי זֶהֱב נַעֲשֶׂה-לָךְ עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף: עַד-שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדֵּי נִתֵּן רִיחוֹ: צְרוּר

הַמֵּר | דוֹדִי לִּי בֵּין שְׂדֵי יְלִין: אֲשַׁלֵּל הַכֶּפֶר | דוֹדִי לִּי בְּכִרְמֵי עֵין גְּדִי: (ס)

הַגָּה יִפָּה רַעֲיָתִי הַגָּה יִפָּה עֵינֶיךָ יוֹנִים: הַנָּךְ יִפָּה דוֹדִי אֶף נְעִים אֶף-עַרְשֵׁנוּ רַעֲנָנָה:

קְרוֹת בְּתֵינּוּ אֲרָזִים רַחֲיטְנוּ [רַהֲיטְנוּ] בְּרוֹתִים:

אני חבצלת השרון שושנת העמקים: כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות:
 כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבגים בצל חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחי:
 הביאני אל-בית ה' ודגלו עלי אהבה: סמלוני באשיות רפדוני בתפוחים כי-
 חולת אהבה אני: שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקיני: השבעתי אתכם בנות
 ירושלם בצבאות או באילות השדה אם-תעירו | ואם-תעוררו את-האהבה עד
 שתחפץ: (o)

קול דודי הנה-זה בא מדלג על-ההרים מקפץ על-הגבעות: דומה דודי לצבי או
 לעפר האילים הנה-זה עומד אחר כתלנו משגיה מן-החלזות מציץ מן-החרקים:
 ענה דודי ואמר לי קומי לה רעיתי יפתי ולכי-לה: כי-הנה הסתו [הסתיו] עבר
 הגשם חלף הלה לו: הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע
 בארצנו: התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח קומי לכי [לה] רעיתי יפתי
 ולכי-לה: (o)

יונתי בחגני הפלע בסתר המדרגה הראיני את-מראיה השמיעיני את-קולך כי-
 קולך ערב ומראיה נאה: (o)

אחזו-לנו שועלים שועלים קטנים מחבלים כרמים וכרמינו סמדר: דודי לי ואני לו
 הרעה בשושנים: עד שיפוח היום ונסו הצללים סב דמה-לה דודי לצבי או לעפר
 האילים על-הרי בתר: (o)

אוכלים ושותים הסעודה הערוכה - בתיאבון!

פי לו נאה, פי לו נאה.

אדיר במלוכה, בחור פהלקה, גדודיו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

דגול במלוכה, הדור פהלקה, ותיקיו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

זפאי במלוכה,, חסין פהלקה טפסריו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

במלוכה,, בביר פהלקה למודיו יאמרו לו :

לה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

מושל במלוכה,, נורא פהלקה סביביו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

עניו במלוכה, פודה פהלקה, צדיקיו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

קדוש במלוכה, רחום פהלקה שנאניו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

תקיף במלוכה,, תומך פהלקה תמימיו יאמרו לו :

לה ולה, לה פי לה, לה אף לה, לה יי הפמלקה, פי לו נאה, פי לו נאה.

אָחד מי יודע?

אָחד אָני יודע: אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁנַיִם מי יודע?

שְׁנַיִם אָני יודע: שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית. אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מי יודע?

שְׁלֹשָׁה אָני יודע: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים

וּבְאֶרֶץ

אַרְבַּע מי יודע?

אַרְבַּע אָני יודע: אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ

חֲמִשָּׁה מי יודע?

חֲמִשָּׁה אָני יודע: חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ

לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ

שֵׁשׁ מי יודע?

שֵׁשׁ אָני יודע: שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע

אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ

שִׁבְעָה מי יודע?

שִׁבְעָה אָני יודע: שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה,

אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים

וּבְאֶרֶץ

שְׁמוֹנָה מי יודע?

שְׁמוֹנָה אָני יודע: שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה,

חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִ לְחוֹת הַבְּרִית, אָחד

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ

תשעה מי יודע?

תשעה אני יודע: תשעה נרחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי
שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה
אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ

עשרה מי יודע?

עשרה אני יודע: עשרה דבריא, תשעה נרחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה
ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע
אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ

אחד עשר מי יודע?

אחד עשר אני יודע: אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא, תשעה נרחי לדה,
שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה,
ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים

ובארץ

שנים עשר מי יודע?

שנים עשר אני יודע: שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא,
תשעה נרחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא, ששה סדרי משנה,
חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד

אלהינו שבשמים ובארץ

שלשה עשר מי יודע?

שלשה עשר אני יודע: שלשה עשר מדיא. שנים עשר שבטיא, אחד עשר
כוכביא, עשרה דבריא, תשעה נרחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא,
ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני

לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ

חד גדיא, חד גדיא

דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא שונרא ואכלה לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא כלבא ונשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד
גדיא, חד גדיא.
ואתא חוטררא והפה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אבא
בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא נורא ושרף לחוטררא, דהפה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה
לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא מיא וכבה לנורא, דשרף לחוטררא, דהפה לכלבא, דנשף לשונרא,
דאכלה לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא תורא ושתה למיא, דכבה לנורא, דשרף לחוטררא, דהפה לכלבא,
דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא השוחט ופשט לתורא, דשתה למיא, דכבה לנורא, דשרף לחוטררא,
דהפה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אבא בתרי זויזי, חד
גדיא, חד גדיא.
ואתא מלאך המות ופשט לשוחט, דפשט לתורא, דשתה למיא, דכבה
לנורא, דשרף לחוטררא, דהפה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין
אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.
ואתא הקדוש ברוך הוא ופשט למלאך המות, דפשט לשוחט, דפשט
לתורא, דשתה למיא, דכבה לנורא, דשרף לחוטררא, דהפה לכלבא, דנשף
לשונרא, דאכלה לגדיא,
דזבין אבא בתרי זויזי, חד גדיא, חד גדיא.

פתאום נפל עלי אביב
מילים: אילן גולדהירש
לחן: גידי קורן

פתאום נפל עלי אביב
ישר מן האויר
פתאום בכל המרחבים
צועק ירוק בהיר
פתאום נפל עלי אביב
צעיר ורענן
והוא המיס בהבל פיו
גם רוח, גם ענן.

אך מי ייתן והוא
יהיה איתי כל השנה
כי האביב הינו
הרבה יותר מסתם עונה
אך מי ייתן והוא
יהיה איתי כל השנה
כי האביב הינו
הרבה יותר מסתם עונה
- האביב!

פתאום נפל עלי אביב
חצוף ומסתער
את נחירי אפי הרחיב
ניחוח משכר
פתאום נפל עלי אביב
והוא, ולא אחר
אל מול חלון ביתי הביא
עולם יפה יותר.

אך מי ייתן והוא...
פתאום נפל עלי אביב
ומגעו נעים
ואת נפשי פשוט השיב
השיב את החיים
פתאום נפל עלי אביב
וניצנים המטיר
ובזכותו, אני מודה
כתבתי את השיר.
אך מי ייתן והוא...

האוהבים את האביב
מילים: יורם טהרלב
לחן: שלום חנוך

מי היו שם? היא והוא,
עם ההיא וההוא והנונינו
בשדה לבד הלכו
והציפורים סביב
מזמרות בקול עדינג:
דינגה דינגה דינג,
דינגה דינגה דינג
לאוהבים האוהבים את האביב.

מה גבוהה היא הקמה
עם ההיא וההוא והנונינו
שם שכבו הם בחמה
והציפורים סביב
מזמרות בקול עדינג:
דינגה דינגה דינג,
דינגה דינגה דינג
לאוהבים האוהבים את האביב.

הם הגישו פה אל פה רך
עם ההיא וההוא והנונינו
החיים הם פ-פ-פרח
והציפורים סביב
מזמרות בקול עדינג:
דינגה דינגה דינג,
דינגה דינגה דינג
לאוהבים האוהבים את האביב.

קח, לכן, את החיים
עם ההיא וההוא והנונינו
באביב עשה חיים
כמו הציפורים סביב
מזמרות בקול עדינג:
דינגה דינגה דינג,
דינגה דינגה דינג
לאוהבים האוהבים את האביב.

אחלה עולם

מילים: ג'ורג' וייס ובוב ת'יל
לחן: ג'ורג' וייס ובוב ת'יל
תרגום: מאור כהן ועלי מוהר

כשאני רואה בחלוני
עץ שמוריק לך וגם לי
אני שר לעצמי, איזה אחלה עולם
השמיים כחולים, ענן הוא לבן
והבוקר בהיר ובלילה אשן
ואחלום לעצמי, איזה אחלה עולם
וכל צבעי הקשת, יפים וחדשים
פרוסים אחרי הגשם על פני האנשים
והיום כה יפה, וקל לי כל כך
לומר שאני אוהב אותך
והנה תינוקות בוכים במיטה
מה שהם ילמדו לעולם לא אדע
אז אני שר לעצמי, איזה אחלה עולם
אחלה עולם...
וכל צבעי הקשת, יפים וחדשים
פרוסים אחרי הגשם על פני האנשים
והיום כה יפה, וקל לי כל כך
לומר שאני אוהב אותך
השמיים כחולים, ענן הוא לבן
והבוקר בהיר, ובלילה אשן
ואחלום לעצמי, איזה אחלה עולם
אני שר לעצמי (שר לעצמי), איזה
אחלה עולם
אחלה עולם...

זמן לקינוח

בעקבותייך

מילים: אהוד מנור
לחן: נורית הירש

קשרי לך סרטים
כחולים וורודים,
סרטים עליזים, ככה סתם.
זמרי לך שירים
על ים והרים,
הבחורים ייצאו מדעתם.

כי האביב שוב צועד בעקבותייך
והירוק מציץ מחלונך.
כי הזהב שוב גונב את צמותייך
ואנו נתגנב למעונך.

לגמי לך היום
קצת יין אדום,
הושיטי ידך בקלילות.
טיילי ברחוב,
ראי כמה טוב
לשמוע שוב שריקות התפעלות.
כי האביב שוב צועד בעקבותייך...
רקמי לך וילון
לתלות בחלון,
וילון אביבי מתנפנף.
תפרי לך חולצה
שקופה למחצה,
נביט בך אז מבלי להתעייף.
כי האביב שוב צועד בעקבותייך...